

Prezbiterij: sev. stena. Pod kapiteli ~~polstebrov~~ polstebrov en pas slikarij v 3 poljih.

1. polje: od zah. V kriboviti pokrajini 4 svetniki, 2 in 2 skup obrnjena. Nebo temnosinje, pokrajina umazano zelena. l. sv. Miklavž v ornatu, bela tunika se vidi spodaj in na rokavih, dalmatika rumeno rdeče vertikalno šatirana, spodaj zelene franže. Plašč rdeč z 4 delnimi rozetami poszt, zeleno podšit, rokavice rumene, v desni knjifo z jabolki, v levi škof. palico. Belo mitro zlato obrobljeno in nimb. Nad njim bel napis: S. NICOLAE.

2. k njemu obrnjen škof sv. Črahem, bela škof. kapa, nimb. Tunika bela rdeče šatirana, spredaj spodaj našit rdeč ornamentalen četverokotnik. Dalmatika rumena zelena, rdeče franže. Plašč rumen, rdeče rozete, sinje podšit, rumene rokavice. Xreva navita na ražnju, odprto knjigo v desni. Obrazi vsi Fleischfarbe, bolj rdeči.

3. sv. Hieronim. V nimbu S. Geronime. o. Plešo, sive lase in brado, po njem spredaj se spenja mal lev. tunika na rokavih rdeče šita. V levi trnovo vejico, v desni knjigo. Višnjev kardinalski plašč in rdeč kardin. klobuk okrog vratu po hrbtu obešen.

4 k njemu obrnjeni v rdeči dolgi tuniki s širokimi rokavi sv. Lenard, pred seboj rumenega vola z rogovi, v rokah odprto knjigo, na glavi rdeč biret, lasje zlatorumeni pri vseh.

stanki napisov pri vseh v eni vrsti na glavami.

Okoli navaden višnjev rom, zgoraj širok z belim ponavljajočim se ornamentom, ovit z vrvico, na kateri so nabrane kroglice.

2. polje: 1/3 v levo obrnjen sv. Janez, bosonog v živlasko kožr (suknjo) oblečen rdeč plašč z rozetami posut, zeleno podšit, čez . Dolgi temni lasje, temno rdeče šatirani. Na levi roki knjigo z Jagnjetom božjim.

2. Paralelno, v levo obrnjen sv. Andrej, pred seboj velik križ. V svetlo višnjev spodaj rumeno obrobljeni halji, bos, bel rdeče šatiran plašč z rozetami. Ves siv, brada in lasje.

3. en face: sv. Jurij pod seboj zelenega zmaja, ki ga prebada s salico.

deklenozelena železna vitežka oprava, rumeni lepi lasje.

3. sv. Jakob v belih čevljih, temnovišnjevi suknji, rumeni, zeleno šatiran plašč, romarski klobuk, ob desni šutaro, rom. palico v obeh in molek. 1/3 v lev obrnjen.

3 polje: 1. na tronu z naslonjašem in str. stenami sedi en face Madona. Okrogel obraz tiste dobe (Luc. Cranach) s karakter. bradico, razpuščeni lasje. V modri suknji, čez bel zeleno podšit plašč.

Pred seboj v naročju ima nago dete Jezusa, jagodne vrvi nabrane okoli vratu.

Zopet zelena hribovita pokrajina. Na desni sklanat grič, gori rdeče krita cerk-
vica s kraškimi zvonškom na portalom. Voda teče po sredi. Iz gre proti desni sv.

Aristof, drevo za oporo, na rami dete Jezus v beli, rdeče šatirani suknjici.

Vihrajoč temnordeč rumeno podšit plašč, v levi zemeljsko kroglo, z desno gesta govornenja in napisni trak. Ego Cristus..... Glorie..... sv. Aristof v rumeni rdeče šatirani suknji, temnordeč zeleno podšit plašč. Lasje in brada nabrani v paralel. kodre, temnordeči. Ob bregu pod cerkvico kleči k levi obrnjen star siv puščavnik v beli, rdeče šatirani halji, v desni belo svetilko z lučjo, levo predse stegneno.

Pod 2 poljem: notranjščina sobe. Rumena lesen strop, 4oglato okno, kjer se vidi temnovišnjevo nebo na levi, na desni vrata.

Za 1/3 iz slike obrnjen kleči ob klečalniku (rumen) mož z dolgimi črnimi ko-
drastimi lasmi, pod nosom schnurbart, rokavi in psi rumeno oblečeni.

Plašč zelen širok, s kožuhovinastim ovratnikom okoli vratu, roke sklenjene v molitvi in rožni venec. Oleg njega majhna hčerka v noši in tipu Cranachovih ženskih figur. Temnordeča zgornja obleka, spodnja bela, lepo zbrana v gube na vratu in zapestju.

Pred klečalnikom grb von flatternden obdan od belih in rdečih trakov, ki grede od vizirja, ki je na vrhu zelen iz tega rumene krone vzraste kvišku raz-
prostrta temnordeča perut, na nji školjka na rdečem polju, v grbu školjka. Desni del slike zavzema bela napsina tabla. Prva črka gotski D.

Das gegen B/urthig....Gemahl hat lassen machen Der.....edel und vest...Hanns

H. Herisch Die Zatzveck zu lob und er Got und unser lieben Fravn(povsod je v=u)
auch denen lieben Hailligen. Anno Domini Millissimo CCCCCXX.....dalje nečitljivi
vo.

Juž.stena srednje ladje: nad prvim slopom od prezbitarija, belo rdeče plošče
(40gl) ~~na~~ šatiran~~e~~ tlak. Visoka perspektiva paralel s slikarsko ploskvijo zapre
pogled balustrada iz opeke. Nad tem temnovišnjevo nebo. Na tlaku na deni le-
žita kela in kladivo(špičasto)

V sredi slike stojita sv. Meža z belo ovco pred seboj in sv. Andrej s križem v
desni. Sv. Meža v beli spodnji tuniki, čez rdečo sukno skoro do tal. Spodaj z
belim hermelinom obrobljena, na prsih plavo vsito. Rumeni lasje vise po obeh
straneh obraza dol. Zlata krona na glavi.

Sv. Andrej(oba strogo en face) v temnordeči spodnji sukni, zelen plašč rume-
no podšit, strogo simetrična bela brada in na obeh straneh doli padajoči las-
je. V ospredju kleči na levi po velikosti k sredi obrnjeni tako, da je sreda
do svetnikov prosta. Zraven črni spodnji obleki, dolg bel plašč s šlepo, in po-
krivalo čez ramo padajoče. ~~xHalkmolek~~ (belo) Mlek v sklenjenih rokah. Red njo
moški v dolgem sivem vijol. šatoranem plašču, ki je spredaj zapet. skozi luknje
za rokave, ven roke z rdečimi rokavi. Roke v molitvi, odkrit, obrit, dolgi las-
je a la Max I. Mladenič. Kleče vsi.

Če desne zopet po velikosti mož obrit starikav, lasje kot tam. Dolg siv vijoli
často šatiran plašč s kožuhovinastim ovratnikom kot v prezbit. V rokah molek.

Red njim manjši mladenič v bolj vijol. plašču, lasje temni. Kot tam. Rokavi
črni, roke v molitvi sklenjene, pred njim najmanjši v temnem plašču, rumeno pod-
šitem, rokavi rdeči. Spodaj tabla z napisom. Got. minuskula.

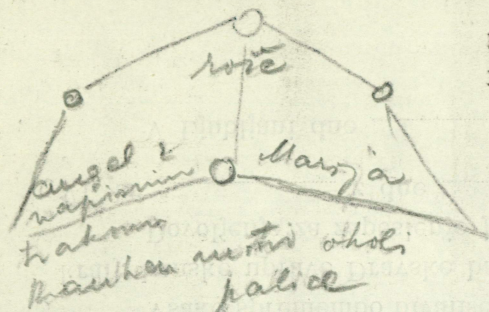
Das gegenburtig Gemal hat lassen machen Meister steffan steinmetzer von sein
eugen guet got vnd sand Lucasn zu lob vnd eer. 1528 .

Na sev. steni gl.ladje na srednji konzoli tudi 1528 .(1524)

Gotski strop prezbitarija slikan. Zadnji 2 apsidni polji oznanenja Marijino.

Cel strop bogato z rožami in rankenornamentom slikan.

Juž.ladja: 4 svodna polja, ornamentalno oslikana. Prve 3 kape samo bel ~~XXXXXX~~

masswerk in rastl. ornament, na rumenem oz. rdečem polju.

Prvo popolno 4 oglato polje med 1 in 2 svodnim poljem, na temnosinjem ozadju. Od žarkov obdano IHS v oglih simboli 4 evangelistov z napisi.

2 četv.ogl.polje na sinjem tlu, bel masswerk in na sev. in jugu v kotu polni podobi 2 angeljev z nap. trakovi razprotstrti. Sev.: *Te deum laudamus*, juž.

et adoramus te Christi.

3. svodno polje na juž. kozicah obdan od masswerka na zha. iz got. rože prihajajoče sprednji del enoroga, na vsh. istotako zgornji del na godalo igrajočega angela z zlato krono v odgovarjajočih sev.poljih samo po ena got roža z rdečim cvetom.

3. četverooglato polje masswerk, bel na rdečem tlu. 2 venca obešena na masswerk in den Achseln, 2 maski v profilu od katerih izhajajo Ranke.

Zadnje 3 kape(vsh) rumeno tlo, bel masswerk z rožami nastlano tlo. V vsh. kapi cel angel z razprostrtimi perutmi z napisnim trakom: Gloria in excelsis deo.

Stele, CIII, 26.9.1911, str.23-31.

Slike Fr. Jelovška.

J.Veider : Pod Grintavci, II.št.5 - 28
2.1941. "Jelovškove freske v Kamniku"
str.2.

Ornamentalna slikarija svoda. Polihromirani rstl. motivi kot pri sv. Rupertu na Dol. Na sev. steni 2 skupini po 4 svetniki, Marija z Jezusom in sv. Arištof. Spodaj portret moža, ki je dal cerkev slikati.

Zraven napisna tabla, ki se deloma težko čita: Das gegen b.vrthig gemahl hat lassen machen (popolnoma obledelo) der edl vnd vest Hanuss H(?) Herisch die zat zv. eck zv lob vn.... her Got vnd vnser liebn fravn anch denen lieben hailligen anno Domini Millesimo CCCCXX 2 in de....inat XXV.

V ladji votivna slika istega mojstra z družino in 2 svetnikoma (sv. Andrej in sv. Neža). Das Gegenburtig gemal hat lassen machen Meister Staffan steinmeyer von stein eygen guet got vnd sand Lvcasn zu lob und eer 1524.

Na juž. strani kapelice tudi zabeljena slikarija.

Na dvel. oltarjem Oznanenje Marijino.

V zvoniku isto, polihromacija in slikarija, polihrom. sklenik.

Ostanki pod beležem na slavaloku, v prezbiteriju po stenah, na svodu in stenah ladje.

Cel svod juž. ladje polihromiran s krogovičji, angeli, evangelisti in simboli. Zelo nežno v barvah, ostanek poznogotskega gubanja oblek. Sicer novi tipi nem. renesanse.

Na konzoli v ladji letnica 1524.

2 baročna str. oltarja neokusno pobarvana - pendanta. Po tipu med najstarejše, kar jih poznam.

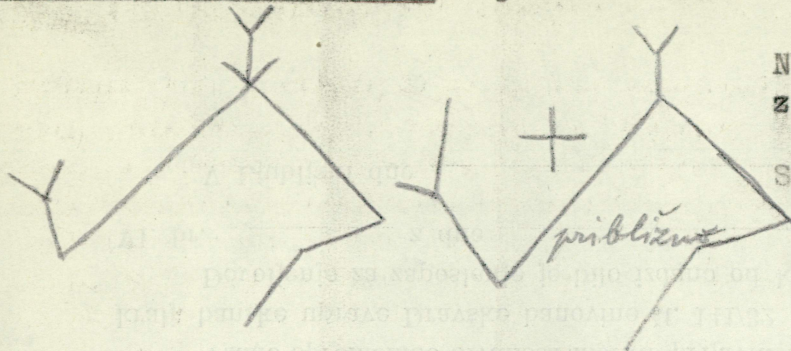
Pod zvonikom kosi originalno poslikanega svetnika iz 1. pol. 16. stol. Kamen. In ostnaki reber.

Dragoceno, za muzej!.

Stele, XVf, 28.6.1923, str. 30-32.

Cerkev poznogotska, mogoče že iz 16. stol. Prirezani portali, lahko šilasta okna v prezbiteriju. Tretjovje s skleniki, 2 figuralna. Tudi dve konzoli sta figuralni.

V prezbiteriju sta dve lepi leseni rezljani stavnici dobro ohranjeni.

Na opornikih prezbiterijske kamnoseški znak.

Na konzoli v srednji ladji 1529.

Slike so verjetno isto delo istega mojstra kakor Krištof na Gradišču.

Stele, CXXIII, 16.10.1937. str. 52.

Die Filialkirche Prapreče hat ein ~~langhaus~~ dreischiffiger Langhaus, 15.2m lang 14.6m breit. Das Mittelschiff im Verhältnis hoch, die Seitenschiffe niedrig. Schöne massive aus dem Quadrat ins Achteck übergehende Pfeiler, die Rippenconstruction einfach. In der Westwand ein grosses spitzbogiges Fenster mit schönem Masswerk. Der Chor ist 7.2m lang und 6.2m breit, hat drei grosse Fenster in den Schlusswänden mit gutem Masswerk. Das untere Drittel des Teilungsäulchen fehlt. Die Gewölbrippen ruhen auf Halbsäulen mit Blättercapital, über diesem ist ein Stück um ihre Achse gedrehte Dienste mit Riemenabschluss eingesetzt. Am Gewölbe über dem Hochaltar Mariä Verkündigung, gemalt auf der Tünche, jede Figur in ~~Xxxxxxxx~~ einer Kappe, in den übrigen Kappen gotische Ranken. Ornamente in grossen farbigen Rosetten und Blüten auslaufend. An der Nordwand des Chor sind vier Bilder, drei in einer Reihe, heilige Männer darstellend. Darunter ein Mann im Mantel mit Pelzkragen auf einem Betpult kniend, mit gefalteten Händen, zu seinen Füßen ein Knabe, beides Porträtfiguren. Wappen, die Schrift verblieben, Jahreszahl 1522 kenntlich. Auf der Südwand des Mittelschiffes (über dem Pfeiler) ein recht gutes Wandbild: heil. Andreas und heil. Agnes auf rothem und weiss getäfeltem Boden knien vor den heiligen Mann, Frau und zwei Knaben im Zeitcostüm. Inschrift ohne Leiter nicht lesbar, Jahreszahl 1520.

Auf dem Gewölbe des südlichen Seitenschiffes ist gotisches Masswerk, einige

Engel und die vier Evangelisten - Symbole gemalt.

Der thurm ist im nordlichen Seitenschiffe eingebaut, der Chor hat aussen starke Streben. Conform dem terrain ist aussen der Mauersockel abgetrepppt, im Innern ist der Boden des Schiffes zweimal um eine, der Chor um drei Stufen erhöht. Hinter der Kirche sah gefertigter Stücke von aus den Fenstern des Schiffes entferntem Masswerk. Die Schallfenster des Thurmes haben Teilungssäulen mit kämpfer.

MDZK: št.13,1.1887,str. XCVII-XCVIII: Über die
Bau - Denkmale in Krain von J.Franke

Die Z.K. regt die Vornahme baulicher Reparaturen an dieser kunsthistorisch hoch bedeutenden, aus dem Beginne des 16.Jahrh. stammenden und fast unberührten Kirche an.

MDZK: št.III.F.7, 1.1908,str.184: Tätigkeitsberichte.

Beauftragt wird: Unterfangen der Strebebpfiler, Ausbesserung des Sockels, des Verputzes, Anschmieren der Sprünge, Ausbesserung des Pflasters, Reparatur der Fenster, Umdeckung des Daches. Die Z.K. ergänzt dieses Programm noch durch Auskeilen der Sprünge, Einziehen von Schliessen und Anlagen eines Erweiterungsgrabes und bringt für die Arbeiten eine Staatssubvention in Antrag.

MDZK: št.III.F.8, 1.1909,str. 137: Tätigkeitsberichte.

Das k.k. Ministerium für K.u. U. genehmigt die Flüssigmachung der für die Restaurierung bewilligten Subvention von 5300 K.

MDZK: št.III.F.11,1.1912,str.29,Tätigkeitsbericht.

C. posvetil kaprulanski škof Daniel de Rubeis 1.1530 in 1.1535.(poročilo v
lj.škof. arhivu)

Zg.Danica, 1.1885,str. 298.

PRAPREČE pri Lukovici - p.c.sv.Luka

Ostanki fresk v sedanji zakristiji na svodu zabeljenāx stilizirana cvetlična ornamentika. V sev. ladji, katere prvotni del je zakristija istotako na svodu.

V glavni ladji na nekaterih mestih ostanki tudi na pilastrih sledovi polihromacije. V onem delu južne ladje, ki dogovarja zakristiji na svodu rastlinska ornamentika.

Pod Marijo oznanenja na svodu prezbiterija je deloma odkrit napis:
(M)astor Steffa(n) stan(metzer)

Na južni steni prezbiterija ostanek dekorativne slikarije. Na konzoli svoda glavne ladje letnica 1524 (x)

Napis pod votivno sliko v glavni ladji v gotici mešano z latinskimi začetnicai se glasi: Das Gegen burtig Gemal hat lassen machen Meyster Steffan steinmezer^{x)} von sein eygen gnet got vnd sand Lacasn zu lob vnd eer 152x (4)

x) lahko tudi steinmetzer(skoro izključno kot sem od blizu konštatal t je nemogoč kvečemu cz.

Napis v prezbiteriju se glasi v takratni uniciali:

Das Gegenburgthig gemahl hat lassen malen(alì mahen čisto odrgnjeno)
der edel vnd vest Hannss H(?) Herisch die zat zv eck zv lob vnd er
got vnd vnser lieben fraven avch denen lieben hailligen
anno Domini Millessimo CCCCCXX 2 in _ _ nat? XXV.

PRAPREČE pri Lukovici - p.c.sv. Luka

Napisi v ometu poleg tega napisa: 1555 anno Georgius Preze memento homo
quia cuns ~~ex~~ es et in cinerem ~~renertens~~ *revertens*

Petrus Cebadina

.de 155(1?)

Ego me deo comendo

Georgi:War(dl?)

156(4)?

Andreas Komar

semper erit felix

dominum-----timebit

1577

Jacobus: Khoren Coopator ⁽¹⁵⁾ 78 in aych

D:Kon:super Cantica Plus nocet falsus catholicus quam.....app.....
hereticus

Ioa.Novagk

V prezbitერიju vrhnji zaključni pas, renesančni in ovit z jagodami
nabranimi na vrvici, naliči rožnemu vencu. Isti motiv pri sv. Primožu
in v Dvoru pri Polhovem gradu.

Realizem obrazov večji kot na Križni gori ali sv. Primožu

Zelo karakteristične gube in barvne kombinacije, ki *gredo* preko

PRAPREČE pri Lukovici - p.c.sv. Luka

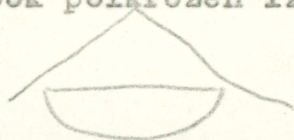
sv. Primoža.

Pri drugem svetniku od leve v prezbiteriju imamo sinjo podlago plašča in plašč ob rokavu karakterističen v obliki ušesa privihnjenega nazaj, kot pri govorečem škofu na Križni gori. Sv. Hieronim ima obleko senčeno lila v lila, sv. Miklavž podlago plašča zeleno z umazano rudečim, sosednji škof ima kombinacijo zeleno z rumenimi vrhovi(lučmi), sv. Miklavž rudeče(weinrot z rumenim) Sv. Anton belo z bledorudečim, sv. Rok pos. izrazito na plašču rumeno z zelenimi sencami. Marija bel plašč z lila sencami. Obraz njen zelo značilen, spominja na Cranachove tipe. Nago telo Kristusovo zelo plastično zrisano. Sv. Krištof ima zopet kombinacijo rudečega z rumenim in rudeč temneje rudeče senčen plašč z zeleno podlogo. Lasje in brada nakravžani v obliki svedrov.

Obleke moških karakteristične za čas. Dolgi lasje vendar ne več tako pravokotno pristriženi.

Sv. Neža v sliki, ki jo je daroval v ladji Stefan Steinmetz ima karakteristično obleko kot ona na sv. Primožu. Zgornja suknja ima dekorativne rokave iz katerih izhajajo pri komolcu široki mehki dolgi rokavi. Globok polkrožen izrez, ki je z zelenkastim vložkom vodoravno zaprt.

~~Vse vidne~~

PRAPREČE pri Lukovici - p.c.sv. Luka

Vse vidne slikarije je delala ista ~~xxkx~~ šola, kolikor ne en mojster. Karakteristične majhne bradice, povdarjene v obliki kroglje (Marija na svođu, Marija na steni prezbiterija, sv. Neža, vsi angelji v str. ladji.

Karakteristične dekorativne gube oblek, obrazi realistično plastično prav modelirani.

Konzola nad votivno sliko Steffana Steinmezerja predstavlja krčmarja s ključi za pasom, kozarec v levi, v desni pa črno steklenico.*

Slikarija gre v tipih, koloritu in obdelavi preko one pri sv. Primožu. Zelo zanimiva je porajina v sliki sv. Krištofa, ki je menda najspretnejš v vsem našem ohranjenem slikarstvu.

Polihromacija reber in splošni koloristični ton najbolje ohranjenega dela slikarije svođa južne ~~ladje~~ stran. ladje je zelo blizu Križni gori. Ru mena rudeča in sinja dajo osnovo. Obdelava tu povsod shematična - samo dekorativna.

Slike v stranskih oltarjih iz zač. XVII stol. so grobo preslikane. Samo ikonografičen tip je še ohranjen.

Ikonograf. opis:

V južni ladji na svođu. Vsa polja razen onega s 4 evangelisti prepredena s slikanim fantastičnim krogovičjem. Krogovičje je belo, ozadje

* v desni dlgi in desni veliki sliki! (Lava)

PRAPREČE pri Lukovici- p.c.sv.Luka

enotno se menja: enkrat rumeno, rudeče in sinje. Med krogovičjem rastlinska ornamentika.

Prvo kvadratno polje zavzema v sredi od žarkov in stiliziranih oblakov obdan monogram Jesus, okrog v oglih 4 simboli z napisi.

Drugo kvadratno polje izpolnjuje krogovičje, po sredi viseč venec in dva angelja z napisnimi trakovi: Adoramus Te Christe et Te deum Laudamus. Gotica z latinskimi začetnicami.

Naslednje polje v obliki zvezde 4delno v vsakem delu krogovičje in v njem so 2 cvetke. V tretjem cvetka iz katere keliha gleda enorog, iz četrte pa angelj z goslimi.

Naslednje polje vsebuje 2 na krogovičje obešena venčka in 2 maski, iz katerih izhaja rastlinska ornamentika.

V zadnjem polpolju v krogovičju angelj z napisnim trakom Gloria iun egselsis Deo v novi pisavi.

V prezbiteriju v zgornjem pasu v pokrajini, ki jo vspporedno s slikarsko ploskvijo zapira gričevje vrsta svetnikov. V l.polju: sv.

Miklavž, sv. Erazem, sv.Hieronim ,sv.Luka

V 2.polju: sv. Janez Ev., sv.Andrej,sv.Jurij,sv.Rok.

V 3.polju: sedeča Madona z detetom, ki drži nek sad v roki, dete gleda ven in kaže predse, mogoče na sad. Okrog vratu ima ~~rožnixvenec~~ rožnemu vencu podoben obesek. Marija kaže s kazalcem levice na *dete*.

PRAPREČE pri Lukovici- p.c.sv.Luka

Sv.^KKrištof v posebno izraziti pokrajini. Nad svetniki sedaj le deloma še čitljivi napisi z imeni. Jezus na rami sv. Krištofa ima napisni trak: Ego sum Cristus rex glorie.

Herisch v spodnji vrsti kleči ob klečalniku s svojim otrokom, v sobi z ravnim lesenim stropom in 4oglatim oknom. Slika v glavni ladji predstavlja kariran tlak viden perspektivično od zgoraj. Ozadje zapira nizna zidana balustrada. V sredi pred njo stojita sv. Neža in sv. Andrej.^Lred njima na desni žena z molkom in manjša moška oseba pred njo. Na levi Steinmetz sam z molkom, za njim kladivo in *kela* ; pred, njim, dva manjša moška, večji s knjigo v roki.

Stele, I.A,1.IX.1924, str. 53-60